

Diocesane Commissie Regiovorming en Kerkopbouw

WAAROM WE SOMS KERKEN MOETEN SLUITEN.

De gezamenlijke parochies van het bisdom van Haarlem (dit geldt overigens ook voor alle andere Nederlandse Bisdommen) staan voor enorme problemen én minstens zo grote uitdagingen. Om die uitdagingen vorm te geven, zijn we genoodzaakt de organisatie bij te stellen en ondermeer het omvangrijke aantal kerkgebouwen te saneren.

Grote problemen

Uit de eerste meerjarenonderhoudsrapportages van Monumentenwacht Noord Holland, die op kosten van het bisdom van Haarlem, voor alle R.K. kerkgebouwen in alle regio's worden opgesteld, wordt duidelijk dat we voor 'gewoon onderhoud' van alle kerkgebouwen (dus ook de niet-monumentale gebouwen) de komende jaren al vele tientallen miljoenen euro's nodig zullen hebben. Daarnaast vragen de monumentale kerken enorm veel van de gemeenschap, want er zijn weliswaar subsidies van de overheid, maar die zijn aan een bepaald maximum gebonden. Gemiddeld komen toch ongeveer 50% van deze kosten op de schouders van de kerkgemeenschap. Zo is dat in Nederland geregeld!

Van alle inkomsten van de parochies gaat vandaag de dag 42% naar het onderhoud van de kerkgebouwen. Wanneer deze bedragen worden afgezet tegen de inkomsten van de jaarlijkse actie kerkbalans, dan kun je zelfs stellen dat 80% van deze inkomsten opgaat aan het onderhoud van de gebouwen. Iedereen begrijpt dat een kleiner wordende gemeenschap - een gemeenschap die de afgelopen halve eeuw meer dan gehalveerd is en relatief veel betrokken oudere parochianen heeft - dit niet meer kan opbrengen.

We begrijpen dat het steeds weer pijn doet bij de parochianen, maar ook bij de mensen in de omgeving van de kerkgebouwen, als een parochie een kerkgebouw moet sluiten. We begrijpen ook dat mensen er steeds weer moeite voor doen om sluiting van de eigen kerk te voorkomen middels brieven en handtekeningen naar de Bisschop van Haarlem. Er worden dan argumenten van velerlei aard naar voren gebracht, maar niemand verklaart zich bereid om de jaarlijkse exploitatie, laat staan voor het bouwkundig in stand houden van het kerkgebouw te betalen. Wij staan in deze problematiek met de rug tegen de muur. De kleiner geworden R.K. Kerk in Nederland kan niet alle kerken, inclusief die van het religieus erfgoed, in stand houden. Dat is een zorg waar vooral de overheid en de niet kerkleden hun verantwoordelijkheid moeten nemen.

Grote uitdaging

Om de parochiegemeenschappen vitaal te houden hebben wij de parochiebesturen en pastores gevraagd samen te werken in regioverband en over de grenzen van de oude parochies heen met elkaar ons Kerk-zijn en christen-zijn te beleven. Dat is een grote uitdaging. Maar daar komt bij dat het een nog grotere uitdaging is om ook aan de mensen die vandaag op zoek zijn naar spiritualiteit en zingeving te laten zien en merken welk een rijke traditie de Kerk vertegenwoordigt. Langs nieuwe wegen moeten we de boodschap van het Evangelie aan mensen vandaag kenbaar maken. Een grote groep - we denken daarbij o.a. aan de jongere generaties - willen niet als vanzelfsprekend binnen het bestaande netwerk van de parochies worden opgenomen. Het vraagt dus veel van de priesters, diakens en pastoraal werk(st)ers in deze tijd om enerzijds met zorg en respect de bestaande gemeenschappen in nieuwe banen te leiden, en anderzijds tijd, aandacht en inspiratie te vinden om andere mensen op een eigentijdse manier op het spoor van het Evangelie te zetten.

Hoewel we zeer wel begrip op kunnen brengen voor mensen die tot het uiterste willen gaan om 'hun kerk' te behouden, hopen we ook begrip te kweken voor de grote verantwoordelijkheid die op ons rust en die we niet alleen kunnen dragen, zonder ieders medewerking om nieuwe wegen in te kunnen slaan. Ook dat kunnen we niet alleen, maar met Gods hulp en genade en op voorspraak van Maria in dit bijzondere Lourdes-jaar, hopen we daarop.

De DCRK,
Januari 2008